

De Vergulde Swaen

Mededelingenkrant

Jaargang 6 nr. 2

022

Februari 2009

Verleden dat herleeft, is altijd toekomst.

Oudheidkamer "De Vergulde Swaen" Rotterdamseweg 53 - 55 tel. 078-612 5681 www.swaen.org
tevens Secretariaat Historische Vereniging Zwijndrecht

Historie bindt

Hoeveel waarde hechten we aan ons verleden? Hechten we wel aan ons verleden? We weten allemaal wel dat een canon is samengesteld van de hoogtepunten van onze vaderlandse geschiedenis, en ook op regionaal of lokaal niveau worden dergelijke lijstjes samengesteld. Maar hoeveel belang stellen we in de praktijk in onze gezamenlijke afkomst?

Waarom koesteren de Joden in Jeruzalem de Klaagmuur? Wat maakt de Eiffeltoren zo speciaal? Of waarom staat de Chinese Muur symbool voor een oude beschaving en trekt deze zoveel toeristen? Wat geeft de sfeer aan een oude binnenstad? Waarom is antiek zo kostbaar en gewild?

Het antwoord op al deze vragen heeft één overeenkomst: het gaat om zeldzame, onvervangbare zaken die een uniek karakter geven aan de omgeving of de samenleving. Door hun ouderdom en geschiedenis hebben ze een verhaal en ademen ze iets dat generaties lang al herkenbaar is. Steeds maar vernieuwen en vervangen verhindert de groei tot een historisch geheel. Juist oudheid geeft karakter. Het is ook niet voor niets dat mensen protesteren wanneer iets ouds dreigt te verdwijnen. Wanneer iets verdwijnt, verdwijnt een gevoel, een herinnering, een deel van het karakter en het verleden.

Wat wij vooral nodig hebben zijn mensen met een besef voor onze afkomst. Een rijke historie geeft samenbinding.

Marcel Deelen

Ledenvergadering op woensdag 25 maart

Het bestuur van de Historische Vereniging Zwijndrecht nodigt de leden uit tot het bijwonen van de jaarvergadering op woensdag 25 maart 2009 in de bovenzaal van ons museum "De Vergulde Swaen", Rotterdamseweg 53-55, Zwijndrecht; aanvang 20.00 uur.

Agenda

1. Opening.
2. Verslag ledenvergadering van 26 maart 2008.
3. Jaarverslag secretaris.
4. Jaarverslag penningmeester.
5. Verslag kascontrolecommissie en benoeming van een nieuw lid.
6. Begroting 2009.
7. Bestuursverkiezing.
Aftredend en herkiesbaar: Ada Boshuizen en Clement Blacquièrè
Aftredend en niet herkiesbaar: Daan Groeneveld
8. Programma 2009.
9. Rondvraag.
10. Pauze.

Na de pauze 'Ingekomen stukken'

Het verslag van de ledenvergadering 2008 alsmede het jaarverslag van 2008 staat op pagina 4.

Het mysterie van de Bootjessteeg.

Zie elders in dit nummer.

Nieuws uit de werkgroepen

WERKGROEP GENEALOGIE

De genealogische ruimte is klaar, opnieuw ingericht en geschilderd volgens de huisstijl, zoals ook in de stijkamer. Er is een nieuwe pc en alle boeken en microfiches hebben een nieuwe plaats gekregen.

Momenteel zijn we bezig om alle genealogieën, microfiches en boeken te inventariseren, dit om u nog beter van dienst te kunnen zijn.

Mocht u belangstelling hebben in uw voorgeslacht, kom dan gerust eens langs op een van de interesseavonden (3e dinsdag van de maand). Eventueel kunt u ook langs komen op de normale openingstijden van "De Vergulde Swaen" maar dan graag even een telefoontje, dan zorgen wij dat er iemand van de werkgroep aanwezig is.

Verder zijn wij nog op zoek naar allerhande familieberichten, zoals geboorte-, verlovings-, trouw- en rouwkaarten, trouwboekjes, genealogieën, stambomen etc etc die betrekking hebben op de Zwijndrechtse Waard, mocht u dus bij het opruimen een of meerdere van deze zaken tegen komen, dan houden wij ons aanbevolen.

Namens de werkgroep Genealogie
Geke Hams 078-6128105
Bert v. Es 078-6101306

Contributie over 2009

Bij deze Mededelingen treft u een acceptgiro aan. Hiermee kunt u de contributie voor de Historische Vereniging voldoen over 2009. Indien u via Girotel o.i.d. overmaakt, wilt u dan de reden van betaling vermelden? Het gironummer van de Vereniging is 136481.

Het bestuur is u voor een betaling op korte termijn zeer erkentelijk.

Koen Boot (penningmeester), tel. (078) 6126391.

Leuke mededeling

Zo'n half jaar geleden hebben we enkele (trap)naaimachines (dubbel, incompleet, overbodig) overgedaan aan de Tanzania Werkgroep Emmen, een stichting die oude naaimachines verzamelt, opknappt en naar Tanzania brengt om mensen daar in staat te stellen met de machine in een levensonderhoud te voorzien.

Onze machines zijn daar inmiddels aangekomen en zijn weer in volle actie. We vinden het leuk om te weten dat de naaimachines dus nog steeds hun dienst vervullen en willen nog maar eens benadrukken dat 'oud' nog niet betekent 'afgeschreven'.

Lezing Lange Lindelaan

Op 4 februari hield Ko Barendrecht twee lezingen over de Heer Oudelandslaan en een deel van de Lindelaan (thans Jeroen Boschlaan). De zaal was vol.

Interesseavonden

Elke derde dinsdagavond van de maand is vanaf een uur of zeven De Vergulde Swaen geopend en kan men er terecht om meer te doen met of te weten te komen over genealogie, archeologie, restauratie of onderzoek. Of om gewoon eens gezellig bij te praten in de gelagkamer.

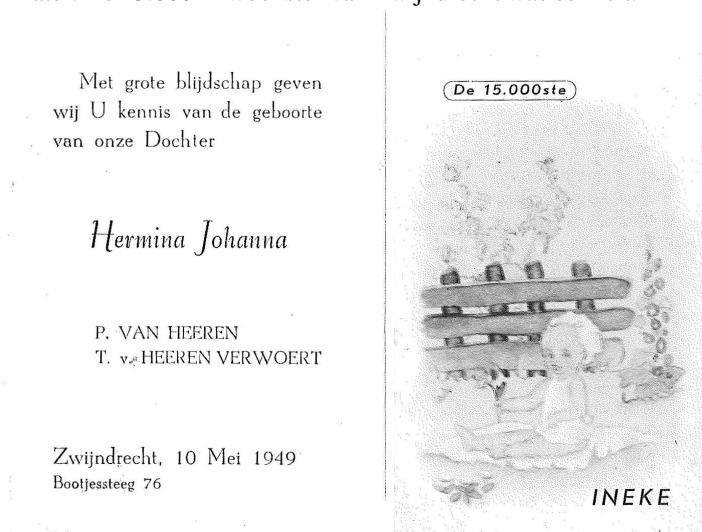
Aanwinsten

Bijzondere aanwinsten in de afgelopen drie maanden zijn onder meer een reliëftegeltje van de oude veiling, diverse foto's, boekje "Geest en vorm" door H.W. van der Vaart Smit uit 1930; middenstandsadvertenties en familiepapieren uit de jaren '30.

Voor alle duidelijkheid: slechts enkele aanwinsten / schenkingen worden genoemd, niet alles wat we ontvangen.

15.000e inwoner

Op 10 mei 1949 werd de sombere gedachte aan de duitse inval vijf jaar eerder op die dag geheel weggenomen door de geboorte van Hermina Johanna van Heeren aan de Bootjessteeg. Daar wist men op dat moment wel dat het een bijzondere baby was, maar hoe bijzonder.... dat bleek later. De 15.000^e inwonster van Zwijndrecht was een feit.

Het geboortekaartje van de 15.000^e inwoner op 10 mei 1949

Wat was dat toch met de Bootjessteeg ?

Het jaar 1949 was een bijzonder jaar voor Zwijndrecht, evenals 1985. In dat laatste jaar werd de 40.000e inwoner begroet, de baby Cornelia Anthonia Brand. Er werd een fles wijn met speciaal etiket voor uitgegeven.

In 1949 waren er twee gebeurtenissen op dat gebied die de pers haalden: de geboorte op 26 september van de drieling Paulus, Gerrit Rokus en Cornelis van den Heuvel aan de Bootjessteeg 95, alsmede de geboorte van de 15.000e inwoner op 10 mei, het meisje Hermina Johanna van Heeren, Bootjessteeg 76.

Website voor oudste bestuurslid

Ada Boshuizen heeft een eigen website. Via www.adaboshuizen.com vindt u informatie over haarzelf en haar kunst. Het is de moeite waard eens te kijken.

WINTERVOORLEESAVONDEN

De eerste voorleesavonden zijn inmiddels achter de rug. Als vanouds was de sfeer uitstekend en kunnen ook deze avonden de geschriften in als zijnde onvergetelijk. Met name het aantal gasten per avond is bijzonder: al heel snel waren de avonden overboekt!

Er volgt nog een aantal avonden, en wel op 18 februari, 25 februari (nog plaats) 4 en 11 maart (ds. Taselaar). Deze laatste avond is met echte muziek.

Een kleine correctie op ZWIJNDRECHTSE WetensWAARDigheden III: op pagina 346 staat dat de Wintervoorleesavonden een voortzetting zijn van sinds 1995 een aantal jaren gehouden winteravondbijeenkomsten. Voor een correcte weergave van de historie: de huidige avonden staan daar los van. Tijdens de voorbereiding van de Wintertentoonstelling van 2003/2004 door Evelien Boot, Heleen van Namen en Marcel Deelen werd geopperd ouderwetse intieme avonden weer gestalte te geven. Dit resulteerde in de inmiddels bekende avonden.

Artikel in Reformatorisch Dagblad

Op 27 november 2008 stond er in het RD een artikel van Dr. ir. J. van der Graaf onder de titel:

TEGEN HET ZWARTBEROOKTE STOMPJE

Cats Wor is de naam van een predikant uit de 19^e eeuw. Hij was van 1843-1850 (beginnend) predikant in Mijdrecht. (...)

Op zijn oude dag, namelijk in 1888, zette Cats Wor zich nog tot het schrijven van een terugblik op Mijdrecht, in geschrift met de titel "Godsdienstige communisten voor veertig jaren." Het betrof zijn ervaringen met een afdeling van de Zwijndrechtse Nieuwlichters, die onder leiding van Dirk Valk in Mijdrecht was neergestreken. Het waren „rondreizende glazenmakers, tuinarbeiders, rondventers van allerlei zaken en ook turfschippers" die in gemeenschap van goederen leefden. Cats Wor veronderstelde: ook in gemeenschap der vrouwen, zoals bij de Zwijndrechtse in het algemeen, maar dat hebben latere kenners ontkend. Intussen deelden zij, ondanks eigen armelijke toestand hun tafel met bij hen aankloppende armen. Een voorbeeld voor de diakenen dus.

Dirk Valk, een der zes oprichters van de Zwijndrechtse Nieuwlichters, was hun „vader" en bewoonde met zijn gemeenschap van aanvankelijk tachtig en uiteindelijk dertig personen een „klein vervallen landgoed", een boerderij met de naam "Groenewoud", tussen Woerdense Verlaat en Uithoorn.

Vader Valk bezocht menigmaal de pastorie, zodat de pastor van Mijdrecht de sekte van nabij leerde kennen. „Vaders" vrouw maakte „stichtelijke, maar onmogelijke verzen." De zondag vierden ze niet, want alle dagen moesten Christus-geheiligd zijn, „met gemeenschappelijk Bijbellezen, driemaal daags, afgewisseld met gebed en gezang." Geen doop en avondmaal. Droefheid over het overlijden van iemand uit de kring was verboden. Men zong dan steevast „het 20ste der Evangelische Gezangen":

„Ons hart verheugt zich, dat bij God, 't Bestuur is van geheel ons lot, dat Hij ons vreugd of ongeval naar wij behoeven zenden zal." En verder: God is liefde, dus geen eeuwige verdoemenis; de liefde van God zou ook bij „een verhard zondaar" na diens dood de „hellepijn" lenigen.

Gelezen

Op en langs het ijs waren ze vorige maand weer in groten getale te vinden: kleine kraampjes waar bijvoorbeeld warme chocolademelk en erwtensoep wordt verkocht.

Koek-en-zopie worden ze genoemd. Maar waarom is dat de juiste spelling? En wat is zopie eigenlijk?

Koek-en-zopie is een zogenoemde samenkoppeling: een vaste woordgroep waarvan alle delen even belangrijk zijn voor de betekenis van het geheel. In zulke samenkoppelingen worden de delen met elkaar verbonden door een streepje. Andere voorbeelden zijn: boter-kaas-en-eieren, staakt-het-vuren en drie-in-de-pan. Zopie is afgeleid van het werkwoord zuipen, vandaar de z aan het begin van het woord.

Met zopie werd in de 16^e eeuw een kleine hoeveelheid wijn aangeduid. Een eeuw later werd de betekenis 'kleine hoeveelheid brandewijn', en nog weer later 'een glaasje jenever'. Op het ijs werd er oorspronkelijk een verwarmd mengsel van bockbier en rum mee bedoeld, waar eieren, kaneel en kruidnagelen aan toegevoegd waren.

Pacifist

De Nieuwlichters waren ook pacifist. Maar, wierp Cats Wor Vader Valk tegen, mag men dan ook een inbreker niet „afweren met voorhouden van en afschieten van een pistool?"

Antwoord: „Wanneer een dief in mijn huis door mij werd betrapt, dan zou ik hem eerst moeten ondervragen, of hij uit gebrek ging stelen." In dat geval zou hij hem helpen, zo goed hij kon. Als echter „begeerlijkheid hem dreef", zou hij hem vermanen en het verdere beloop aan God overlaten.

Op een bepaald moment bood Cats Wor, zelf liefhebber van „het Nicotiaanse kruid", zijn gast een „kort pijpje" aan. Maar nee, een van de leden van de gemeenschap kreeg ooit een openbaring en had toen „een

laatste trekje gedaan en het zwartberookte stompje voorgoed weggelegd." Want, argumenteerde Valk ten overstaan van de Mijdrechtse pastor, „toen gij het rooken aanleerdet, verzette uwe natuur zich ertegen en gij hebt kunstmiddelen, die onder uw bereik vielen, moeten gebruiken, om de onaangename gevolgen te voorkomen; het is dus een verkeerd, met uwe natuur strijdend aanwendsel. Het bederft uwe maag en uwe eetlust. Het maakt den dampkring in uwe kamer voor uzelf en anderen onfrisch. En daarvoor geeft gij geld uit, dat gij zooveel beter, ten behoeve van anderen zoudt kunnen gebruiken." (...)

Jaaroverzicht 2008

Wat gebeurde er in het achter ons liggende jaar?

Ik kijk met u nog even achterom, naar het verleden, dat wat historie is geworden. Er mochten jubilea samen worden gevierd, maar ook zijn er banden verbroken door overlijden.

Wat voor activiteiten waren er in ons museum?

Ogenscheinlijk misschien niet zoveel. Na de expositie van fotohuis Elegant is in december 2007 de opening geweest "Zand, Zeep en Zwijndrecht", een gezellig ingerichte ruimte met heuse keuken, waar spullen uit ons depot zijn tentoongesteld. Diverse keren werden voorwerpen gewisseld. Later hebben we weer de bekend fotoboeken neergelegd, altijd goed voor bezoekers.

Er hangt een fotogalerij van de tuinders Los, foto's van de Zoutkeet met personeel en een serie van burgemeesters die Zwijndrecht hebben 'gediend' of soms ook wel dankzij Zwijndrecht hebben gesoleerd.

De bekende voorleesavonden waren er weer; ook werden lezingen gehouden over Gezondheidszorg door de eeuwen heen, maar in het bijzonder hier in de regio. De heren Van der Molen en Van Namen hebben hier behoorlijk wat tijd in geïnvesteerd.

Niet alleen waren we intern bezig, ook extern werd aan de weg getimmerd. Op een koude Koninginnedag werd een kraam bemand door enthousiaste vrijwilligers; we waren aanwezig op een Ouderendag en op de Vrijwilligersavond van de Gemeente Zwijndrecht; tevens werden diverse lezingen elders gehouden over oud-Zwijndrecht.

Ook zijn er interviews gehouden, waarvan u het resultaat hebt kunnen lezen in de Mededelingenkrant.

We doen mee aan een cultuurhistorische atlas voor de regio (belangrijke historische objecten op het eiland IJsselmonde).

We helpen de Gemeente Zwijndrecht met het inventariseren van belangrijke historische objecten binnen de gemeentegrens.

Ook dit jaar hebben we weer veel bruikbare dingen ontvangen. Het meest *gewichtige* is wel de oude vuilniswagen, die vroeger door Zwijndrecht reed, getrokken door een paard met als bemanning de putjesschepper.

In de Mededelingenkrant van mei 2005 kon u hierover iets lezen; de kar was buiten Zwijndrecht terecht gekomen, maar gelukkig: hij is weer binnen ons grondgebied.

We zullen proberen samen met de gemeente een geschikte plaats te vinden.

De meest *bijzondere* aanwinst voor het museum is het tegeltableau met daarop een stukje Zwijndrecht uit de achttiende eeuw. In oktober 2008 hebben we deze aanwinst feestelijk onthult.

Een bijna identieke scheepsloods met helling is nu nog in het echt te zien op de Ringdijk, vlak voor de gemeentegrens met Hendrik-Ido-Ambacht. Een prachtig stukje historie uit 1907; we hopen van harte dat dit voor de Gemeente Zwijndrecht blijft behouden.

De afdeling genealogie is in een mooie ruimte met een nieuw computersysteem weer enthousiast bezig.

Ook in deze terugblik mogen wij constateren dat alleen dankzij de hulp van vele vrijwilligers wij dit alles konden doen. Hartelijk dank daarvoor!

CJB, Zwijndrecht, februari 2009

Verslag jaarlijkse ledenvergadering van de Historische Vereniging Zwijndrecht op woensdag 26 maart 2008.

Aantal aanwezigen: 40

De voorzitter, P.A. van Rietschoten, opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

In het afgelopen jaar is er weer veel gebeurd en dat alles dankzij de inzet van de vrijwilligers.

Allen hartelijk bedankt.

Eén van de hoogtepunten van dit afgelopen jaar was de viering van het 25-jarig bestaan van de vereniging en de uitgave van het boek "Zwijndrechtse Wetenswaardigheden" deel III.

Ook het opknappen van de stijlkamer mag niet onvermeld blijven.

De heer Van Gurp wordt welkom geheten; hij zal de inventarisatie van de bibliotheek op zich nemen.

De afdelingen archeologie en genealogie moeten meer aandacht krijgen.

Gezocht zal worden naar vrijwilligers, die hiervoor belangstelling hebben.

Het jaarverslag en het jaaroverzicht worden goedgekeurd.

Het jaarverslag van de penningmeester wordt besproken en goedgekeurd.

Een verslag van de kascontrolecommissie wordt gelezen door de heer Rietveld; alles is in goede orde bevonden.

Ook worden enkele aanbevelingen gedaan.

Als nieuw lid in deze commissie wordt benoemd: de heer Ad Schenkel uit Dordrecht.

De begroting voor 2008 wordt besproken.

Aftredend en herkiesbaar zijn de heren Boot en Deelen.

De vergadering gaat akkoord met de nieuwe aanstelling.

De heer Boot wil zijn taak als penningmeester neerleggen; deze functie zal dit jaar worden overgedragen.

Als plannen voor het komende jaar worden genoemd:

- Het uitbreiden van het aantal lezingen.

- Het bezoekersaantal vergroten. Het bezoek van schoolklassen doet hieraan veel goeds.

- In het museum zal de afdeling genealogie een grote opknopbeurt krijgen.

In de rondvraag wordt aandacht gevraagd voor de opvolging van het penningmeesterschap. Ook de hoogte van de inboedelverzekering i.v.m. de aanschaf van het computersysteem komt ter sprake. Op Koninginnedag zal een stand aanwezig zijn voor de verkoop van boeken.

Na de pauze vertelt Jan van der Molen hoe hij in het afgelopen winterseizoen 18 schoolklassen (groep 6-8) heeft rondgeleid in De Vergulde Swaen.

Met verve vertelt hij ons over de oorspronkelijke herberg en haar functie in vroegere jaren als rustpunt op de doorgaande route van Amsterdam naar Parijs. Aan het eind van zijn verhaal, laat hij ons nog dia's zien over Zwijndrecht en haar omgeving in vroegere jaren. Iedereen heeft hier enorm van genoten.

CJB, Zwijndrecht, april 2008

Wie was H.W. Van der Vaart Smit ?

Een klein geschonken boekje met als titel 'Geest en vorm' en een nieuwsgierig bestuurslid met de naam Marcel Deelen zijn voldoende voor onderzoek naar een – vergeten ? – predikant die Groote Lindt tot gemeente had.

Hendrik Willem van der Vaart Smit (Zoeterwoude 1888) begint zijn loopbaan als onderwijzer en studeert later theologie in Amsterdam, Heidelberg en Leiden. In 1911 wordt hij reserve-legerprediker in het Duitse leger. In 1913 wordt hij kandidaat en op 1 juni 1917 promoveert hij cum laude. Zijn proefschrift is getiteld De natuurphilosophie en het theïsme. Hij is achtereenvolgens predikant in 's-Graveland (23 december 1917), Zuid-Beijerland (30 september 1923), Zwijndrecht Groote Lindt (22 december 1929).

Ten tijde van deze laatste gemeente vraagt hij ontheffing uit het ambt van predikant. Dat krijgt hij op 16 augustus 1936. In De Standaard van 18 augustus 1936 wordt hierover het volgende gezegd:

'De vertrekkende predikant motiveerde zijn aanvraag voor eervol ontslag met name op grond van het feit, dat de financiële toestand der gemeente door verschillende oorzaken een uitersten noodstand heeft bereikt, zoodat hij na lang en ernstig overleg meende hiervoor zoo mogelijk te moeten wijken, te meer nu in den arbeid van het Nederlands Christelijk Persbureau die mogelijkheid aanwezig was en daarin een dienst in het koninkrijk Gods, waarvoor hij zich geroepen mocht achten, op zijn weg gekomen was.'

G. van Roon echter, in zijn boek Protestants Nederland en Duitsland 1933-1941, noemt deze reden niet, maar vermeldt slechts: 'Directeur van het bureau was de gereformeerde predikant H.W. van der Vaart Smit, die aanvankelijk zijn perswerk combineerde met het predikantschap van een kleine gemeente. Vanaf 1936 wijdde hij zich uitsluitend aan het werk voor het persbureau, dat hij tot

een organisatie met allerlei faciliteiten uitbouwde.'

Op 1 mei 1930 is dit Nederlands Christelijk Persbureau (NCP) opgericht. Van der Vaart Smit wordt secretaris-directeur. In het NCP zijn vrijzinnigen, ethische en kerkelijk gereformeerden vertegenwoordigd, een voor die tijd ongewone combinatie.

Van der Vaart Smit is tevens hoofdredacteur van Evangelie en Volk, een uitgave van de 'Orde van getuigen van Christus'. Hij is sterk op Duitsland georiënteerd. Dit komt onder andere tot uiting in zijn werk voor de NCP en Evangelie en Volk, waarmee hij probeert de kerken tot een positievere houding ten opzicht van Duitsland en het Nationaal-Socialisme te brengen. In zijn functie als NCP-directeur heeft hij veel contact met het Christelijk Persbureau in Berlijn. In deze Duits-protestantse kring overheerst een positieve kijk op het Hitler-bewind. Ook als het persbureau in Berlijn onder een staatscommissaris komt te staan, blijft er contact en uitwisseling van informatie bestaan. Van der Vaart Smit wil dan ook bemiddelen in de Duitse Kerkstrijd, maar dit wordt van Duitse zijde nauwelijks op prijs gesteld. Hij wordt geheim lid van de NSB en onderhoudt persoonlijk contact met Mussert. Door deze pro-Duitse houding van Van der Vaart Smit wordt de samenwerking binnen de NCP bemoeilijkt, maar pas eind 1939 stappen de meeste bestuursleden op. In het najaar van 1940 treedt Van der Vaart Smit uit de Gereformeerde Kerken. H.H. Kuyper had op de synode voorgesteld om het synodebesluit aangaande de onverenigbaarheid van het NSB-

lidmaatschap en het kerklidmaatschap terug te draaien. Dit gebeurt niet en het is voor Van der Vaart Smit aanleiding de kerk de rug toe te keren.

Van 1940-1942 verbindt hij zich aan het ANP, ook omdat het NCP tot 1941 gesloten wordt. Op 4 mei 1945 wordt hij gearresteerd en gedetineerd in verschillende kampen (onder andere Westerbork en Vught). Uiteindelijk komt hij terecht in de Scheveningse strafgevangenis. Hij wordt op 2 maart 1950, door het Bijzonder Gerechtshof te Den Haag, veroordeeld tot 12 jaar gevangenisstraf. In 1954 wordt hij, na 9 jaar gevangenschap, vrijgelaten. Na de oorlog is Van der Vaart Smit bezig geweest met zelfrehabilitatie en het relativeren van de houding, tijdens de Tweede Wereldoorlog, van anderen ('... ook de 'goeien' zijn niet zo braaf en de 'slechten' hebben niet zoveel slechts gedaan). Hij procedeert tegen Prof. dr. L. de Jong en ds. J.J. Buskes. Hij beheert de uitgeverij 'De Pauw' in Amsterdam en overlijdt in 1986. Van der Vaart Smit heeft verscheidene publicaties op zijn naam staan waaronder Geest en Vorm (Amsterdam, 1922), Groote Denkers (Baarn, 1925), De Duitse Kerkstrijd (Baarn, 1925), Kamptoestanden 1944/'45-'48: rapport (Haarlem, 1949), Rechtvaardiging (Amsterdam, 1963), Geboren te Betlehem: Kerstmis, zoals het werkelijk was (Roermond, 1964), De Oorlogsgeschiedenis (Amsterdam, 1976) onder het pseudoniem F. de Walle) en Wetenschappelijke kritiek op het geschiedwerk van prof. dr. L. de Jong: Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog (Amsterdam, 1975-1981) (2 delen). Hij publiceert ook onder de schuilnaam Dr. W. van Zoeterwoude.

Exposities

Met het oog op de officiële opening van het nieuwe gemeentehuis, is er de komende maanden een expositie waarin de raadhuisen van Zwijndrecht centraal staan. Ook de Zwijndrechtse burgemeesters en diverse (oude) uitgaven door de gemeente krijgen aandacht.

Bootjessteeg

“Boontjessteeg” zeiden veel oude Zwijndrechtse. Maar de naam heeft niks met boontjes of tuinderijen te maken. Ook liep er geen vliet langs waarover je met een bootje kon varen.

De Bootjessteeg is genoemd naar Maria Booth, dochter van Cornelis Booth en Geertruid van de Merwede. Ze was getrouwd met Ricoud van Brakel, schildknaap en in 1340 schepen van Dordrecht, die na Willem van Duvenvoorde sinds 1351 eigenaar was van kasteel Develstein. Zijn zoon Jan was ambachtsheer van Heer Oudelands Ambacht van 1348 tot 1351, maar vanwege zijn sympathie voor de Hoekschegezinde partij werd hij in 1351 tot vijand van Hertog Willem verklaard (net als Willem van Duvenvoorde).

Cornelis Booth (Utrecht 1605 - Utrecht 1678) studeerde geneeskunde in Leiden en werkte korte tijd als arts in Utrecht. Hij was schepen (1632), lid van de vroedschap (1634 tot 1678) en burgemeester (1656-1658, 1675-1678) van Utrecht. Hij werd in 1637 benoemd als lid van de vroedschapscommissie voor de Universiteitsbibliotheek en was bibliothecaris van deze bibliotheek van 1640 tot 1678.

De Bootsche of Bootjessteeg is door de heren van Develstein gemaakt en altijd onderhouden, in ieder geval tot 1848 aan toe.

De familie Booth was een familie van burgemeesters, en menig hollandse stad had een Booth aan de leiding. Stamvader van het geslacht Booth was Gijsbrecht Bothenzoon, heer van Laar. Hij overleed in 1123 in Utrecht. Omstreeks 1270 kwam het geslacht Boot naar Dordrecht, omdat Cornelis trouwde met Geertruid van de Merwede.

De stichter van het Leger des Heils, William Booth, is een nazaat van deze familie.

Oorspronkelijk is de lintbebouwing waarschijnlijk aaneengesloten geweest met de bebouwing van Heer Oudelands Ambacht, maar door de aanleg van de spoorweg in 1866 en de rijksweg eind jaren dertig is dit tenietgedaan.

Doordat de Bootjessteeg toch wat buiten Zwijndrecht en afgezonderd van Heer Oudelands Ambacht lag, was het buurtschapje wat op zichzelf aangewezen. Mede daardoor was er een eigen Oranjevereniging.

MENSCHEN VAN SMAAK WETEN HUN ADRES

en kopen dus hun Tabak, Sigaren, Sigaretten en verdere Rookartikelen uitsluitend uit de eerste klas fabrieken bij:

JAN DEN OTTER, RINGDIJK 447

ZWIJNDRECHT

Alleenverkoop van:

EMIL JANNINGS SIGAREN

— Je Sigaar, geurig en vol aroma — Per kistje speciale condities —

Colofon

“De Vergulde Swaen Mededelingenkrant” is een uitgave voor en door de leden van de Historische Vereniging en vrijwilligers die zich inzetten voor oudheidkamer De Vergulde Swaen en verschijnt vier keer per jaar. Overname van tekst is alleen toegestaan met bronvermelding. Aan de publicaties in deze krant kunnen geen rechten worden ontleend.

ISSN: 1571 – 9766

Kopij voor volgende krant uiterlijk **15 mei** inleveren.

Samenstelling: Marcel Deelen **Redactieadres:** Rotterdamseweg 55, 3332 AC **E-mail:** verguldeswaen@telfort.nl **Oplage:** 650 exemplaren .

“De Vergulde Swaen” is geopend elke woensdag en zaterdag van 10.00 tot 16.00 en ’s zondagmiddags van 14.00 tot 17.00 uur. Of op afspraak.

